

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	Спеціальності ННІ ЕУПІТ
Статус навчальної дисципліни	факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2 курс, 4 семестр
Трудомісткість	120 годин, 4 кредити ЄКТС
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Обліку та фінансів Фінанси, банківська справа та страхування
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> КРАСНІКОВА Оксана, кандидат економічних наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 12 <i>e-mail :</i> oksana.krasnikova@pdau.edu.ua
Мета вивчення навчальної дисципліни	виробити у студентів глибоке усвідомлення економічної природи та суті фінансів, їх об'єктивної необхідності тенденцій розвитку фінансових відносин та їх особливостей у сфері державних фінансів, міжнародних фінансів, фінансів господарських одиниць, навчити вирішувати проблеми теорії та практики розбудови фінансової політики держави.
Компетентності	загальні: - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. фахові: - здатність визначити особливості побудови та функціонування державних фінансів в Україні та зарубіжних країнах; - здатність до критичного осмислення концептуальних основ економічної теорії та етапів формування економічної думки, які стосуються фінансів, банківської справи та страхування й узагальнюють засади і закономірності функціонування та розвитку фінансових систем; - здатність використовувати у практичній діяльності сформовану систему знань щодо загальних закономірностей розвитку сучасних фінансових і грошово-кредитних відносин суспільства; функціонування державних фінансів, фінансів підприємств, фінансової внутрішньої і зовнішньої політики держави.

Результати навчання	Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
Методи навчання	<p>1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - словесні (лекції, бесіди, розповідь-пояснення), - практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою), <p>2. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інтерактивні методи (дискусії, диспути, круглий стіл). <p>3. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи усного контролю (бесіда, доповідь); - методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота, тестування); - методи самоконтролю (визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу)
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів</p> <p>Тема 2 Фінансовий механізм і його роль у реалізації фінансової політики</p> <p>Тема 3. Податки і податкова система</p> <p>Тема 4. Бюджет і бюджетна система</p> <p>Тема 5. Місцеві фінанси</p> <p>Тема 6. Державний кредит і державний борг</p> <p>Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання</p> <p>Тема 8. Страхування і страховий ринок</p> <p>Тема 9. Фінансовий ринок</p> <p>Тема 10. Міжнародні фінанси</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опитування; - виконання вправ на практичних заняттях; - розв'язування тестів; - контрольна робота; - завдання для самостійної роботи (презентація, реферат). <p>Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом є залік.</p> <p>Схема нарахування балів з навчальної дисципліни наведена в додатку А.</p> <p>Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти наведена в додатку Б.</p>
Політика навчальної дисципліни	Відвідування занять є обов'язковим. Усі

	<p>завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в он-лайн формі. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Уся література, яка викладачем надається виключно в освітніх цілях є без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Списування під час контрольних робіт заборонені (у т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist.</p> <p>Реферат повинен мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Економічна теорія</p>
<p>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>-</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетний кодекс України / Відомості Верховної ради України від 08.07.2010 р., № 2456-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/law/show/2456-17 (дата звернення 05.01.2024 р.). 2. Васильєва Н. В., Гринчук Н. М., Дерун Т. М., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Місцевий бюджет і фінансове забезпечення об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. К.: 2017. 119 с. 3. Волохова І.С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. Фінанси: навч. посіб. Одеса: ОНЕУ, ТОВ «Пром-Арт», 2018. 263 с. 4. Власюк Н. І., Мединська Т. В., Мельник М. І. Місцеві фінанси: навчальний посібник. Київ, 2019. 328 с

5. Гаватюк Л.С., Корбутяк А.Г., Сокровольська Н.Я., Юрій Е.О. Фінанси територіальних громад: навчальний посібник. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2019.
6. Качула С.В. Фактори модернізації державної фінансової політики у системі соціального розвитку суспільства. *Фінансовий простір*. 2019. № 1 (33). С. 41-54.
7. Ковленко Д.І., Венгер В.В. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. К.: ЦНЛ, 2019. 578 с.
8. Кравченко В. І. Місцеві фінанси України: підручник. Київ, 2019. 386 с
9. Краснікова О. М. Актуальні проблеми фінансового забезпечення підприємств житлово-комунального господарства. Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти: Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції (30-31 березня 2017 р.). Дніпро: НИетАУ, 2017. С. 477-481.
10. Кужелєв М.О. Місцеві фінанси [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. /М.О.Кужелєв, О.В.Неізнана, В.С. Котковський, Л.Я. Шевченко, Ю.Л. Коч; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. фінансів, обліку та оподаткування. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2021. 45с
11. Податковий кодекс України / Відомості Верховної ради України від 2 грудня 2010 р., № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення 07.01.2024 р.).
12. Раделицький Ю. О. Місцеві бюджети в умовах поглиблення фінансової децентралізації в Україні: монографія. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 312 с.
13. Сидорович М. Муніципальні фінанси: навч. посібник. Київ: НаУКМА, 2021. 68с.
14. Фінанси: Навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.

Допоміжні

1. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.97 р., № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text> (дата звернення 07.01.2024 р.).
2. Балінський В. В. Реформа децентралізації влади в Україні: сучасний стан та перспективи подальшого впровадження. *Держава та регіони*, № 4(68). 2019. С. 63-69.
3. Бондарук Т.Г. Проблеми та перспективи оцінки фіскального простору місцевих бюджетів в умовах децентралізації. Ринок

- праці та зайнятість населення. *Науково-практичний журнал*, № 1(61). 2020. С.55–64.
4. Бюджетно-податкова політика у системі регулювання економіки: монографія / за заг. ред. І.Я. Чугунова. К.: Глобус-Пресс, 2018. 354 с.
5. Гуменна Ю. Г., Стороженко Д. В. Система формування бюджетів місцевих рівнів: теоретичні аспекти, тенденції та перспективи розвитку. *Вісник СумДУ*. Серія «Економіка», № 3, 2021. С. 222-233.
6. Європейська хартія місцевого самоврядування : Міжнародний документ Ради Європи від 15.10.1985 : ратифіковано законом України №452/97-ВР від 15.07.97 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text (дата звернення 07.01.2024 р.).
7. Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні : наук. доп. / [Шевченко О. В., Романова В. В., Жаліло Я. А. та ін.] ; за наук. ред. д-ра екон. наук Я. А. Жаліла. Київ : НІСД, 2020. 153 с.
8. Заруцька О.П. Фінансова самостійність місцевих бюджетів як підґрунтя їх стійкості в умовах бюджетної децентралізації. *Агросвіт*, № 18. 2021. С. 28–35.
9. Катан Л. І., Качула С.В., Демчук Н. І., Павлова Д. К. Формування місцевих бюджетів в умовах реформування суспільних фінансів України. *Агросвіт*, № 3, 2020. С. 3-12.
10. Ключан В.В., Мірошник В.О., Надточий К.П. Особливості об'єднання територіальних громад в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 1. С. 142-147.
11. Краснікова О. М. Місцеве господарство: проблеми та шляхи вирішення. Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 15–16 квітня 2021 року). Полтава : ПУЕТ, 2021. С. 34-37.
12. Краснікова О. М. Зарубіжний досвід децентралізації розвитку місцевого самоврядування. Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики. Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Полтава, 31 жовтня 2019 р.). Полтава, 2019. С.85-87.
13. Краснікова О. М. Територіальна громада як суб'єкт місцевого самоврядування в Україні. Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році (м. Полтава, 14 травня 2021 року). Полтава

: РВВ ПДАА, 2021. С. 88-89

14. Краснікова О. М. Проблеми об'єднаних територіальних громад та напрямки їх вирішення. III Міжнародна науково-практична конференція «Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку», 28-29 квітня 2021 р., Херсон, 2021. С. 413-414.

15. Крутько М. Актуальні проблеми формування доходів місцевих бюджетів: правові аспекти та шляхи вирішення. *Юридичний вісник*, № 6. 2021. С. 89-95.

16. Луніна І. О. Фонд регіонального розвитку України в умовах євроінтеграційних процесів. *Фінанси України*. 2018. № 1. С. 47-61.

17. Механізми адміністративно-фінансової децентралізації: світові практики та напрямки їх імплементації в Україні: наукова доповідь / наук. редактор І.З. Сторонянська. Львів: ДУ "Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України", 2018. 106 с.

18. Територіальний розвиток і регіональна політика: виклики та пріоритети сталого ендегенного зростання регіонів України в умовах сучасних реформ: наукова доповідь / наук. редактор В.С. Кравців. Львів: ДУ "Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України", 2018. 157 с.

19. Чугунов І.Я., Макогон В.Д. Бюджетна стратегія в умовах економічних перетворень. *Вісник КНТЕУ*. 2018. № 5. С. 5-18.

Інформаційні ресурси

1. Державна податкова служба України: веб-сайт. URL: <https://tax.gov.ua/>

2. Фінанси України: веб-сайт. URL: <https://finukr.org.ua>.

3. Державна Казначейська служби України: веб-сайт. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>

2024

Рік введення